

12^ο Συνέδριο
«Ελληνική Γλώσσα
και Ορολογία»

Ιωάννα Τάσση
Άννα Τζοτζαδίνη

**Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ
ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΓΛΩΣΣΑΡΙΟΥ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ
ΕΞΩΣΩΜΑΤΙΚΗ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ✘ Εισαγωγή
- ✘ Μεθοδολογία
- ✘ Η ορολογία ειδικών ιατρικών κειμένων
- ✘ Η συμβολή της ελληνικής γλώσσας στην ιατρική ορολογία
- ✘ Παραδείγματα
- ✘ Συμπεράσματα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- ✘ Ο ιατρικός τουρισμός αποτελεί έναν από τους σύγχρονους αναδυόμενους κλάδους της ελληνικής ανάπτυξης. Η υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και εξωσωματική γονιμοποίηση έχει καταστήσει την Ελλάδα σε πόλο έλξης ασθενών από όλον τον κόσμο.
- ✘ Ως ένας αδιάλειπτα αναπτυσσόμενος κλάδος άρρηκτα συνδεδεμένος με την ιατρική εξέλιξη όλο και περισσότεροι όροι αναπτύσσονται καθώς αναδύονται νέες τεχνικές που πρέπει να ενσωματωθούν σε άλλες γλώσσες.
- ✘ Η ανάγκη μελέτης της ορολογίας του συγκεκριμένου πεδίου είναι επιτακτική προκειμένου τόσο το ιατρικό όσο και το νοσηλευτικό και το διοικητικό προσωπικό των μονάδων υγείας να μπορέσουν να επικοινωνήσουν με τους ασθενείς.
- ✘ Ιδιαίτερη σημασία παρουσιάζει σε ερευνητικό επίπεδο καθώς Έλληνες ιατροί πρωτοπορούν με καινοτόμες μεθόδους και μελέτες ως προς την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

- ✘ Θεωρητικό Υπόβαθρο
- ✘ Η Ορολογία στην Εξωσωματική Γονιμοποίηση και Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή
- ✘ Γλωσσάρι όρων
- ✘ Κατηγοριοποίηση όρων
- ✘ Συμπεράσματα

Η ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- ✘ Σύμφωνα με το Sager, η αυξανόμενη τάση να αναλύεται η ορολογία στο πλαίσιο του επικοινωνιακού, δηλαδή του γλωσσικού συγκειμένου, οδηγεί σε μία σειρά νέων θεωρητικών υποθέσεων και επίσης σε νέες μεθόδους συλλογής, σύνταξης και παρουσίασης των ορολογικών δεδομένων.
- ✘ Στην ιατρική ορολογία, παρατηρούνται σε μεγάλο βαθμό πολλαπλές αποδόσεις. Το αξιοσημείωτο με την ιατρική ορολογία είναι ότι αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα, όσο λίγα, ειδικής γλώσσας που εκλαϊκεύτηκε και εξακολουθεί να εκλαϊκεύεται σε μεγάλο βαθμό, λόγω ασφαλώς του ζωτικού της ρόλου και τη σημασία που έχει για όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως του μορφωτικού τους επιπέδου.
- ✘ Ο μεγαλύτερος όγκος ελληνογενών ξένων λέξεων περιλαμβάνεται στον τομέα της Ιατρικής.

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΓΛΩΣΣΑΡΙΟΥ

- ✘ Το γλωσσάρι που καταρτίσαμε αποτελείται συνολικά από 217 όρους.
- ✘ Η κατάρτιση του γλωσσάριου πραγματοποιήθηκε σε ηλεκτρονική μορφή για ευκολία στη χρήση του, στην ανάκτηση πληροφοριών αλλά και για να μπορούν τα δεδομένα να μεταφέρονται και να επαναχρησιμοποιούνται.
- ✘ Γλώσσα- πηγή του γλωσσάριου ήταν τα ελληνικά και γλώσσα-στόχος τα αγγλικά ενώ ταξινομήθηκαν με αλφαβητική σειρά.
- ✘ Για την αξιοπιστία του γλωσσάριου μας συμβουλευθήκαμε σε έντυπα και ηλεκτρονικά λεξικά και διαδικτυακές πηγές καθώς και ειδικούς του κλάδου (ιατροί, εμβρυολόγοι)
- ✘ Παράλληλα καταχωρήσαμε και τους ορισμούς στην ελληνική γλώσσα για καλύτερη κατανόηση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

✦ Άμεσος Δανεισμός

Έμβρυο= Embryo

Το προϊόν της γονιμοποίησης του ωαρίου κάθε ζωντανού οργανισμού

Προγεστερόνη= Progesterone

Ορμόνη του γυναικείου γεννητικού συστήματος που ρυθμίζει το βλεννογόνο της μήτρας και παίζει σημαντικό ρόλο στην προετοιμασία και την εξέλιξη της κύησης.

Ωοθηλάκιο= Oocyte

Το ωοθυλάκιο είναι η βασική μονάδα του θηλυκού αναπαραγωγικού συστήματος και αποτελείται από σχεδόν σφαιρικά συσσωματώματα κυττάρων που βρίσκονται στην ωοθήκη.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

✦ Σύμπλοκοι μονολεκτικοί όροι

Βλαστοκύστη= Blastocyst

Βλαστοκύστη ονομάζεται το έμβρυο την 5η μέρα της ανάπτυξής του.

Χρωμόσωμα= Chromosome

Συστατικό του πυρήνα των κυττάρων, με κυλινδρική συνήθ. μορφή και με έντονο χρωματισμό, που είναι φορέας των κληρονομικών χαρακτηριστικών.

Αζωοσπερμία= Azoospermia

Ως αζωοσπερμία ορίζεται η απουσία σπερματοζωαρίων στο σπέρμα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

✘ Σύμπλοκοι πολυλεκτικοί όροι

Polycystic Ovary Syndrome(PCOS)=Σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών

Το σύνδρομο των πολυκυστικών ωοθηκών είναι διαταραχή που χαρακτηρίζεται από υπερανδρογοναιμία, ωοθηκική δυσλειτουργία και ωοθήκες πολυκυστικής μορφολογίας.

Πρόωρη ωοθηκική ανεπάρκεια= Premature ovarian failure (POF)

Ως πρόωρη ωοθηκική ανεπάρκεια ορίζεται η κατάσταση κατά την οποία παρουσιάζεται απώλεια της φυσιολογικής λειτουργίας των ωοθηκών πριν από την ηλικία των 40.

Εμβρυομεταφορά= Embryotransfer

Είναι διαδικασία μεταφοράς των τεχνητά γονιμοποιημένων εμβρύων στην μήτρα της γυναίκας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

✘ Παράλληλη χρήση αγγλικού όρου

PGS/ PGD= PGS/ PGD/ προγεννητικός έλεγχος

✘ Αρκτικόλεξα

Τεχνητή γονιμοποίηση/ Εξωσωματική= IVF

Σπερματέγχυση= IUI

✘ Μεταφραστικός Δανεισμός

Παράθυρο εμφύτευσης= Implantation Window

Το χρονικό περιθώριο εμβρυομεταφοράς των γονιμοποιημένων ωαρίων από την ημέρα γονιμοποίησης τους μέχρι την 6^η μέρα ανάπτυξής τους.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

✘ Διατήρηση αρκτικόλεξου/ ξένου όρου

ICSI (intra-cytoplasmic sperm injection)=

Ενδοκυτταροπλασματική έγχυση
σπερματοζωαρίου.

ERA (Endometrial receptivity analysis)=Ανάλυση

Δεκτικότητας Ενδομητρίου

Assisted Hatching= Τεχνική κατά την οποία

γίνεται τομή στη μεμβράνη που περικλείει το
έμβρυο πριν μεταφερθεί στη μήτρα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ✘ Ο πιο συνήθης μηχανισμός απόδοσης είναι η σύνθεση σύμπλοκων όρων, μονολεκτικών, αλλά και πολυλεκτικών.
- ✘ Η δυνατότητα παραγωγής πρωτότυπης ορολογίας καθίσταται δύσκολη λόγω της ταχύτητας γέννησης νέων όρων.
- ✘ Η διατήρηση ξένων όρων και αρκτικόλεξων είναι αρκετά συνήθης καθώς και η παράλληλη χρήση των αγγλικών όσο και των ελληνικών όρων.
- ✘ Μέσα από αυτό το γλωσσάρι, λοιπόν, καταβάλλαμε προσπάθεια ώστε να διευκολύνουμε το έργο όσων απασχολούνται στον κλάδο προκειμένου να μπορούν εύκολα και αποτελεσματικά να επικοινωνούν με τους ασθενείς και μεταξύ τους.

Σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας!